

Om Kulturskaparna

Vad är Kulturskaparna?

Kulturskaparna är ett nätverk för upphovsrättslig opinionsbildning och samarbete initierat av upphovsmännen och de utövande konstnärerna själva tillsammans med våra organisationer.

Vilka ingår i Kulturskaparna?

Kulturskaparna består av upphovsmän och utövande konstnärer inom alla konstområden och våra 25 organisationer - KLYS med sina 18 medlemsorganisationer i samverkan med upphovsrättsorganisationerna ALIS, BUS, Copyswede, Sami, STIM och Tromb. Tillsammans utgörs Kulturskaparna av yrkesverksamma inom olika konstområden såsom författare, bildkonstnärer, musikskapare, skådespelare, regissörer, dansare, musiker och journalister samt de svenska upphovsmän och utövande konstnärer som är anslutna till upphovsrättsorganisationerna, tillsammans långt över 50.000 kulturskapare.

Varför bildades Kulturskaparna?

Den intensiva fildelningsdebatten och den opinionsbildning mot upphovsrätten som bedrivits under senare år har ökat behovet av ett utvidgat och förbättrat upphovsrättsligt samarbete mellan kulturskaparna. Upphovsmännens och de utövande konstnärernas röster har saknats i den offentliga debatten. Genom en gemensam kommunikationsstrategi och kampanj kan upphovsmän och utövande konstnärer få en stark och tydlig egen röst till upphovsrättens försvar och på så sätt påverka såväl allmänhet som politiker.

När bildades Kulturskaparna?

Initiativet till Kulturskaparna togs sommaren 2009 av kulturskaparna själva genom KLYS (Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares samarbetsnämnd) och upphovsrättsorganisationen Copyswede. Vid ett möte den 23 juni 2009 mellan de olika konstnärsorganisationerna beslutades att ett samarbete skulle inledas.

Vad är målsättningen för Kulturskaparna?

- Att få allmänhet och politiker att förstå att tillgång till ett brett kulturutbud och ett rikt kulturliv förutsätter en fungerande upphovsrätt.
- Att allmänheten betalar för musik, litteratur, film etc. som sprids via internet, att de vet varför de ska göra rätt för sig och att de känner att det är fel att fildela illegalt.
- Att medieskildringen av debatten om upphovsrätten på internet präglas av ett starkare stöd för upphovsrätten och ett tydligare ifrågasättande av de krafter som bryter mot och motverkar upphovsrätten.
- Att visa och kommunicera upphovsrättens betydelse för skapare av musik, bild, film, text etc.
- Att visa och kommunicera att vi bejakar internets möjligheter och är lösningsinriktade.
- Att klargöra att upphovsrätt inte står i motsättning till integritet och yttrandefrihet.
- Att kontinuerligt bemöta andra vanliga missuppfattningar och övertolkningar i upphovsrättsdebatten.
- Att kulturskapare ska stå i centrum för utvecklingen av smidiga och rättvisa licensieringslösningar för digital användning av verk och prestationer. Kulturskaparnas alster utgör själva grunden för licensieringslösningarna. Vi vill medverka till att enkla, användarvänliga sådana växer fram till rimliga villkor för både konsumenter och kulturskapare.

Vilket huvudbudskap har Kulturskaparna?

Att internet och fildelningstekniken innebär fantastiska möjligheter för kultur att spridas mellan människor. Samtidigt innebär dagens former för fildelning att kulturskapare ofta går miste om ersättning för sitt arbete, när deras verk används utan att de får betalt. Det försämrar förutsättningarna för att människor även i framtiden ska kunna ta del av kulturell mångfald, nyskapande och kvalitet. Därför verkar vi för användarvänliga former för ersättning till kulturskapare när kultur sprids på nätet, exempelvis i form av licensieringslösningar som erbjuder bra villkor för kulturskaparna.

Det ska vara enkelt och ekonomiskt överkomligt att använda kultur på nätet på ett sätt som innebär att kulturskapare får ersättning för sitt arbete. Vi är lösningsinriktade och bejaktar utvecklingen av olika typer av avtalsmodeller, bland annat i form av nya avtalslicensordningar i lagstiftningen.

Vad har Kulturskaparna ytterligare för budskap?

- Att upphovsrätten har stor betydelse för den enskilde kulturskaparen, både när det gäller att bidra till dennes försörjning och för dennes frihet och integritet som konstnär. Upphovsrätten har därför stor betydelse också för ett starkt och självständigt kulturliv, eftersom den främjar mångfald, nyskapande och kvalitet.
- När det gäller existerande betaltjänster är musiktjänsten Spotify ett exempel på ett välkänt lagligt alternativ. Det är viktigt att denna typ av tjänster får förutsättningar att överleva och utvecklas, så att de kan ge bättre ekonomisk utdelning till kulturskaparna.
- Vi vill se olika typer av legala tjänster såsom streamingtjänster, avtalslicensordningar och privatkopieringsersättningar för användning av kultur på internet. En lösning där internetanvändaren betalar för sin kulturanvändning på bredbandsfakturan – lika enkelt och självklart som betalningen av ett kabel-tv-abonnemang – är en väg framåt. Idag lägger Internetoperatörerna ansvaret för den illegala användningen av kultur på nätet på konsumenterna. Internetoperatörerna måste i framtiden driva sin verksamhet på ett sätt som möjliggör legala tjänster.
- Vi arbetar för att skapa förutsättningar för en mångfald av olika licensieringslösningar på nätet, som kan erbjuda bästa möjliga tillgänglighet till rimliga priser för användarna och som samtidigt ger bra villkor för kulturskaparna. Vi vill medverka till att hitta dessa lösningar och vi vill erbjuda våra rättigheter i de avtal som behövs för att göra det möjligt.

- I dag ökar användningen av kultur lavinartat utan att intäkterna hänger med. Många kulturskapare har svårt att försörja sig trots att deras verk är populära. Det är rimligt att kultursektorn ges ekonomiska förutsättningar att växa i takt med detta ökade kulturanvändande. Utan tydliga system för ersättning till kulturskapare finns det i förlängningen inga garantier för mångfald, nyskapande och kvalitet.
- Vi värnar integriteten på internet och vill inte lägga tyngdpunkten på massjakt på fildelare. Istället vill vi sätta fokus på att det skapas förutsättningar för de aktörer som vill utveckla lagliga alternativ att kunna göra det.
- Vi tycker att det är betydelsefullt att lagföra dem som aktivt organiserar och tjänar pengar på storskalig fildelning. Lagstiftning är dock inte hela lösningen, utan det behöver utvecklas fler lagliga alternativ som är lika lätta för konsumenten att använda som de olagliga är i dag.